

2040513170

Vragen van het lid Balemans (VVD) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de forse toename van verwijdering van leerlingen op VO scholen. (Ingezonden 18 april 2005)

1

Bent u bekend met de uitzending van Editie NL in samenwerking met Elsevier en de artikelen 'Steeds meer leerlingen van school gestuurd' en 'Strengere scholen schorsen sneller'? 1)

1.
Ja.

2

Deelt u de mening van de inspectie van onderwijs dat de reden voor deze toename niet de maatschappelijke verharding is? Zo ja, wat is volgens u de reden voor deze toename?

2

De Inspectie van het Onderwijs heeft geen onderzoek ingesteld naar de oorzaak van de toename van het aantal meldingen van schorsing en verwijdering. Als mogelijke oorzaken heeft de inspectie genoemd: de verbeterde registratie en een actiever beleid van scholen op dit terrein.

Of maatschappelijke verharding wel of niet als mogelijke reden voor de toename is aan te merken, kan bij het ontbreken van onderzoekgegevens niet onomstotelijk worden aangetoond.

3

Verwacht u dat de toename van het aantal verwijderingen van school zich in de komende 2 jaar zal voortzetten?

3.

Indien de trend van de afgelopen jaren (met uitzondering van het jaar 2003) zich voortzet zou het aantal verwijderingen ook in de komende jaren kunnen toenemen. Of dit zich daadwerkelijk zal voordoen is nu niet met zekerheid te zeggen. Aangenomen mag worden dat het mogelijke effect van een verbeterde registratie in komende jaren geringer zal zijn.

4

Kunt u aantonen of er voldoende voorzieningen zijn voor de verwijderde leerlingen? Is het risico dat deze leerlingen thuis komen te zitten voldoende afgedekt?

4.

In artikel 27 van de Wet op het voortgezet onderwijs is gesteld dat leerlingen pas mogen worden verwijderd als een andere school bereid is om deze leerling op te nemen. In aanvulling daarop wordt scholen met de maatregelen uit het *plan van aanpak veiligheid in het onderwijs en de opvang van risicoleerlingen* extra alternatieven geboden. Zo worden 1.000 extra ZMOK-plaatsen gerealiseerd voor ernstig gedragsmoeilijke leerlingen en ontvangen samenwerkingsverbanden Voortgezet Onderwijs middelen om reboundvoorzieningen te creëren voor leerlingen die tijdelijk niet op hun eigen school te handhaven zijn.

5

Hoeveel leerlingen kunnen de RMC-netwerken 2) per regio op dit moment aan? Zijn de RMC-netwerken voldoende voorbereid op de toename van voortijdig schoolverlaters? Welk aantal leerlingen (cases) behandelt een case-manager van een RMC-netwerk gemiddeld in een G4-gemeente op dit moment?

5.

In algemene zin is moeilijk te zeggen hoeveel leerlingen de RMC-netwerken per regio aankunnen. Er zijn verschillende modellen van trajectbegeleiding of case management, zoals qua organisatie als intensiteit. Wat de organisatie betreft, kan het gaan om een aanpak per (woon)gemeente, maar ook wel om RMC-adviesteams die – al dan niet met gebruikmaking van één ‘jongerenloket’ – bovengemeentelijk of regionaal werken. Soms is sprake van één centrale regionale regio via een regionaal bureau leerlingzaken. Algemene en overeenkomende kenmerken van vrijwel alle modellen zijn dat er gewerkt wordt met een intakeprocedure, waarin het probleem van de voortijdige schoolverlater wordt geanalyseerd en mogelijke oplossingen in de richting van een startkwalificatie of een traject naar werk worden bekeken.

Met de verhoging van de middelen bestemd voor trajectbegeleiding (€2,5 mln extra per 2005, €5 mln extra met ingang van 2006) is (c.q. wordt) de capaciteit bij de RMC-functies vergroot. Daarmee zijn de RMC-functies beter in staat hun functie te vervullen, ook gezien het gegeven dat geen sprake meer is van een toename van het aantal voortijdige schoolverlaters. Zoals ik uw Kamer heb gemeld in de Voortgangsrapportage voortijdig schoolverlaten 2003 (Kamerstukken II, 2004-2005, 26 695, nr. 16), is ten opzichte van 2002 is het aantal nieuw gemelde en geregistreerde voortijdige schoolverlaters met 10% gedaald (van 70.508 naar 63.849).

Mede vanwege de hierboven al genoemde verschillen in de aanpak, zijn geen cijfers beschikbaar over het aantal jongeren dat in de G-4 wordt bemiddeld door een trajectbegeleider of casemanager. In de RMC-werkagenda 2004 heeft het bureau Sardes een begin gemaakt met het verzamelen van gegevens over de caseload van RMC-medewerkers in verschillende regio's, waarbij onderscheid wordt gemaakt in ‘licht’ en ‘zwaar’ casemanagement. De eerste uitkomsten (gebaseerd op de gegevens van 78 cases) zijn dat de tijdsbesteding per leeftijdsgroep sterk verschilt: oudere voortijdige schoolverlaters in de leeftijdsgroep van 17 tot 23 jaar zijn het moeilijkst te bemiddelen. Enige tijd na het voortijdig schoolverlaten is de motivatie om weer te gaan leren (of werken en leren te combineren) vaak hoog, wat de herplaatsing bespoedigt.

6

Kunt u bevestigen dat om een veilig schoolklimaat te bevorderen een bedrag oplopend tot structureel € 90 miljoen vanaf 2007 beschikbaar is gesteld voor onder andere reboundvoorzieningen? Bent u, gezien de toename van verwijderde leerlingen, voornemens dit geld voor reboundvoorzieningen eerder beschikbaar te stellen voor deze leerlingen? Zo neen, waarom niet en wat zou een goed alternatief zijn?

6

Met het al eerder genoemde plan van aanpak veiligheid heb ik een bedrag oplopend tot €90 miljoen vanaf 2007 beschikbaar gesteld ter bevordering van een veilig schoolklimaat. Een deel hiervan (ruim €14 miljoen dit jaar en ruim €19 miljoen structureel vanaf 2006) is bestemd voor de reboundvoorzieningen. De reboundvoorziening biedt opvang aan leerlingen die *tijdelijk* niet op hun eigen school voor voortgezet onderwijs te handhaven zijn. Leerlingen blijven gedurende deze periode van enkele maanden ingeschreven op hun eigen school, en

worden dus niet verwijderd. Tijdens deze periode wordt ingezet op herstel van de verhoudingen, aanpassing van het gedrag en verbetering van de leerprestaties. Zoals ik heb gesteld in het antwoord op vraag 4 kan de reboundvoorziening daarmee een alternatief voor verwijdering zijn.

1) Elsevier, 13 april jl. en de Volkskrant, 13 april en 14 april jl.

2) Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdige schoolverlaters

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Eijsink en Hamer (PvdA), ingezonden 14 april 2005, (vraagnummer 2040513040).